

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 503

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης
Κατάθεσης Εγγράφων
ΚΟΙΝ: Όπως Πίνακας Αποδεκτών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 10150/467/28.9.2020 Ερώτηση και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων με θέμα: «Εγκατάσταση αιολικού πάρκου εντός κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου στην Επισκοπή Ιεράπετρας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 10150/467/28.9.2020 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων των Βουλευτών, κ.κ. Μανώλη Θραψανιώτη, Τρύφωνα Αλεξιάδη, Δώρα Αυγέρη, Σωκράτη Βαρδάκη, Κωνσταντίνου Ζουράρι, Νικολάου Ηγουμενίδη, Ευφροσύνης Καρασαρλίδου, Ειρήνη Κασιμάτη, Σπύρου Λάππα, Κυριακής Μάλαμα, Χαράλαμπου Μαμουλάκη, Κώστα Μάρκου, Αλέξανδρου Μεϊκόπουλου Κωνσταντίνου Μπάρκα, Αικατερίνης Νοτοπούλου, Αντρέα Ξανθού, Αθανασίου Παπαδόπουλου, Παύλου Πολάκη, Παναγιού Πούλου, Γιάννη Ραγκούση, Πάνου Σκουρολιάκου, Αλέξανδρου Τριανταφυλλίδη, Σωκράτη Φάμελλο, Νίκου Φίλη, Ραλλίας Χρηστίδου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο αιολικός σταθμός της εταιρείας “Κ.Ι. Σαραντόπουλος Α.Ε.- Α. Αναλιωτάκης ΑΒΕΕ” βρίσκεται στην περιοχή του Ισθμού της Ιεράπετρας, σε απόσταση 2 χλμ περίπου από το Κάτω Χωριό και 3,5 χλμ από τη Βασιλική, στη θέση “Σμαϊλόγγοσι”, Δ.Δ. Κάτω Χωριού, Δήμου Ιεράπετρας. Βρίσκεται επί της νότιας οριογραμμής του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου του Ισθμού Ιεράπετρας, ο οποίος προστατεύεται σύμφωνα με την υπ’ αριθ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/9472/478π.ε./27.3.2000 Υ.Α. (ΦΕΚ Β’ 517).

Ο εν λόγω αρχαιολογικός χώρος περιλαμβάνει τις ακόλουθες αρχαιολογικές θέσεις και το περιβάλλον τους: α) Πρωτομινωικός οικισμός στο Κεφάλι Βασιλικής, β) Οικισμός και Ιερό Σκοτεινών Αιώνων στην Κεφάλα Βασιλικής, γ) Υστερομινωικός θολωτός τάφος στο Καμαράκι Βασιλικής, δ) Οικισμός Σκοτεινών Αιώνων στον Χαλασμένο και τα Καταλύματα Μοναστηρακίου, ε) Μινωικό φυλάκειο στη Λατίσιδα Επισκοπής, στ) Παλαιοχριστιανική εγκατάσταση στην Κάτω Μερτιά Επισκοπής, ζ) Μινωικός οικισμός στα Μασχάλια Επισκοπής, η) Νεολιθική εγκατάσταση Μπολιού το Κεφάλι Επισκοπής, θ) Μινωική εγκατάσταση στον Κουδουμά Επισκοπής, ι) Φρούριο στην Καζάρμα Επισκοπής, ενώ υπάρχουν επιφανειακές ενδείξεις και για άλλα μνημεία.

Οι σημαντικότερες αρχαιολογικές θέσεις εντός του αρχαιολογικού χώρου του Ισθμού Ιεράπετρας είναι ο επισκέψιμος, πρωτομινωικός οικισμός στο Κεφάλι Βασιλικής, το Ιερό Σκοτεινών Αιώνων στην Κεφάλα Βασιλικής, καθώς και ο οικισμός του Σκοτεινών Αιώνων

στον Χαλασμένο και τα Καταλύματα Μοναστηρακίου στο Φαράγγι του Χα, οι οποίες είναι ανασκαμμένες αλλά μη επισκέψιμες θέσεις. Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου και τις σχετικές γνωμοδοτήσεις του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Κρήτης, δεν υπάρχει οπτική όχληση στις ανωτέρω θέσεις από την εγκατάσταση του ΑΣΠΗΕ.

Αναφορικά με τη διαδικασία αδειοδότησης του εν θέματι αιολικού πάρκου, διευκρινίζονται τα κάτωθι:

1. Το 2000 εγκρίθηκε, κατόπιν ομόφωνης γνωμοδότησης του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Κρήτης, η εγκατάσταση του εν θέματι αιολικού πάρκου με δύο Α/Γ ισχύος 2,5 MW, οριακά εκτός του κηρυγμένου και οριοθετημένου αρχαιολογικού χώρου του Ισθμού (αρ. 2558/29-11-2000 Απόφαση της πρώην ΚΔ' ΕΠΚΑ, νυν ΕΦΑ Λασιθίου).

2. Το 2017, η εν λόγω εταιρεία αιτήθηκε την έγκριση τροποποίησης του έργου, ως προς τον αριθμό, τον τύπο και τις θέσεις των Α/Γ (έξι Α/Γ και συνολική ισχύ του σταθμού 4,62 MW), ενώ το προτεινόμενο αιολικό πάρκο χωροθετούνταν πλέον επί της νότιας οριογραμμής του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου. Ακολούθως, και μετά τη διενέργεια αυτοψίας εκπροσώπων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου, το θέμα εξετάστηκε από το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης, σύμφωνα με την κατά πλειοψηφία γνωμοδότηση του οποίου εκδόθηκε η με αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/516117/342871/ 5190/7-12-2017 εγκριτική Απόφαση.

3. Το 2018, η εταιρεία αιτήθηκε εκ νέου την έγκριση τροποποίησης του έργου ως προς τον αριθμό των Α/Γ και της ισχύος του σταθμού (τέσσερις Α/Γ και ρυθμισμένη ισχύ του σταθμού 3 KW). Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου, λόγω της αλλαγής των στοιχείων του έργου και μετά την εκ νέου διενέργεια αυτοψίας στον χώρο, εισήγαγε εκ νέου την υπόθεση στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης, σύμφωνα με την ομόφωνη γνωμοδότηση του οποίου εκδόθηκε η με αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/462079/329995/ 5050/25.9.2018 εγκριτική Απόφαση.

Αναφορικά με την από 14.2.2019 ιεραρχική προσφυγή κατοίκων του Δήμου Ιεράπετρας, κατά της ανωτέρω Απόφασης του 2018, με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση χωροθέτησης της εν λόγω ΑΣΠΗΕ, διευκρινίζονται τα κάτωθι:

Η ως άνω ιεραρχική προσφυγή αναπέμφθηκε προς εξέταση στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο για την κατά νόμο γνωμοδότηση την 1η Ιουλίου 2019 με την υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/352026/251444/7409/2880/1.7.2019 απόφαση της τέως Υπουργού, Μυρσίνης Ζορμπά. Ακολούθως, η ενδιαφερόμενη εταιρεία, Κ.Ι. Σαραντόπουλος Α.Ε.- Α. Αναλιωτάκης ΑΒΕΕ, κατέθεσε το από 5.9.2019 υπόμνημα και την από 6.9.2019 επιστολή, με διευκρινιστικά στοιχεία αναφορικά με την υπόθεση και, ειδικά, σε σχέση με τα διαλαμβανόμενα στην εν λόγω ιεραρχική προσφυγή.

Σε συνέχεια αυτών, η Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων προχώρησε σε ενδελεχή μελέτη των στοιχείων του φακέλου, λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου, και ενημέρωσε σχετικά την ιεραρχία, με το υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/478504/343777/ 9813/3829/19.9.2019 ενημερωτικό σημείωμα. Σύμφωνα με αυτό, το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης, κατά τη διατύπωση της σχετικής γνωμοδότησης, σε συνέχεια της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη Απόφαση του 2018, έλαβε υπόψη του το σύνολο των αρχαιολογικών και λοιπών στοιχείων που αφορούσαν στην υπόθεση. Επομένως, σύμφωνα με την ανωτέρω υπηρεσία δεν έχουν προκύψει νέα δεδομένα και, ως εκ τούτου, προτάθηκε η ανάκληση της παραπομπής.

Κατόπιν των ανωτέρω, εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/ 478541/343801/9841/3830/24.10.2019 απόφαση, σύμφωνα με την οποία ανακλήθηκε η από 1.7.2019 πράξη παραπομπής του θέματος της εξέτασης της ιεραρχικής προσφυγής στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Στην εν λόγω απόφαση, αναφέρεται ρητώς ότι «δεν έχουν προκύψει νέα στοιχεία, τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά την εξέταση της υπόθεσης από το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης στην υπ' αριθμ. 3/17.11.2017 συνεδρία του, σε συνέχεια της οποίας εκδόθηκε η ως άνω Απόφαση του 2018, και όπως έχει κριθεί από το ΣτΕ (3562/2013), η Διοίκηση δεν υποχρεούται να επανεξετάσει υπόθεση,

η οποία έχει ήδη κριθεί επί της ουσίας, χωρίς να υπάρχουν νεώτερα δεδομένα». Κατά ταύτα, η Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, με το υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/461572/331536/9543/3816/4.11.2019 έγγραφό της, ενημέρωσε αρμοδίως τους προσφεύγοντες σε σχέση με τα ανωτέρω.

Επισημαίνεται ότι την ίδια περίοδο και, ειδικότερα, στις 19.4.2019 κάτοικοι του Δήμου Ιεράπετρας κατέθεσαν ιεραρχική προσφυγή στο ΥΠΕΝ κατά της εγκατάστασης ΑΣΠΗΕ στο Σμαϊλόγγοσι. Παρά ταύτα, η εν λόγω ιεραρχική προσφυγή απορρίφθηκε από τον τότε Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Γεώργιο Σταθάκη, και τον τότε Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και εκ των ερωτώντων βουλευτών, κ. Σωκράτη Φάμελλο, με την υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/36178/1877/19.4.2019 Κοινή Απόφασή τους (ΑΔΑ: 67Ο4653Π8-ΙΚΞ). Επισημαίνεται ότι σήμερα ο κ. Φάμελλος, ως βουλευτής αντιπολίτευσης, προσυπογράφει την Ερώτηση για θέμα το οποίο ως Υπουργός χειρίστηκε με τρόπο αντίθετο, από αυτόν που σήμερα υποστηρίζει. Ειδικότερα, με την ανωτέρω απόφαση κρίθηκε ότι «δεν προκύπτει το έννομο συμφέρον των προσφευγόντων για την ακύρωση των προσβαλλομένων αποφάσεων, καθότι δεν αναφέρονται οι έννομες συνέπειες που επάγεται η έκδοση αυτών εις βάρος τους και ειδικότερα η περιβαλλοντική επιβάρυνση των προσφευγόντων από την επιπλέον παράταση της άδειας εγκατάστασης του υπό κρίση έργου», κατά πλήρη παραδοχή των ισχυρισμών που η εταιρεία «Κ.Ι. Σαραντόπουλος Α.Ε.- Α. Αναλιωτάκης ΑΒΕΕ» προέβαλε με το από 26.03.2019 υπόμνημά της προς το ΥΠΕΝ.

Αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην Ερώτηση για την διάνοιξη δρόμου από την εταιρεία «Κ.Ι. Σαραντόπουλος Α.Ε.- Α. Αναλιωτάκης ΑΒΕΕ» στο χώρο εγκατάστασης της εν θέματι ΑΣΠΗΕ, διευκρινίζονται τα εξής:

Τον Δεκέμβριο 2019, η εν λόγω εταιρεία κατέθεσε αίτημα έγκρισης εργασιών αποκατάστασης και βελτίωσης βατότητας υφιστάμενου αγροτικού δρόμου, προς την κορυφογραμμή Σμαϊλόγγοσι. Το θέμα διαβιβάστηκε στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης για την κατά νόμο γνωμοδότηση. Εντούτοις, εξετάστηκε στην υπ' αρ. 3/19.5.2020 συνεδρία του, λόγω των ειδικών συνθηκών για την πρόληψη διασποράς του COVID-19. Ακολούθως, εκδόθηκε η υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/233223/162292/2261/22.5.2020 Απόφαση περί «μη έγκρισης του αιτήματος αποκατάστασης και βελτίωσης βατότητας υφιστάμενου δρόμου προς την κορυφογραμμή "Σμαϊλόγγοσι", Δ.Δ. Κάτω Χωριού, Δήμου Ιεράπετρας, Π.Ε. Λασιθίου, καθώς οι αιτούμενες εργασίες ξεκίνησαν και σε μεγάλο βαθμό υλοποιήθηκαν, χωρίς να έχει χορηγηθεί η απαιτούμενη έγκριση από την αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΠΟΑ και χωρίς να έχει γίνει η απαιτούμενη επίβλεψη των εκσκαφών».

Ακολούθως, η ενδιαφερόμενη εταιρεία κατέθεσε ιεραρχική προσφυγή κατά της ως άνω Απόφασης, η οποία εξετάστηκε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, στην υπ' αρ. 21/2.6.2020 συνεδρία του. Σύμφωνα με την ομόφωνη γνωμοδότηση του Συμβουλίου, η ιεραρχική προσφυγή της εταιρείας απορρίφθηκε, καθώς οι εργασίες αποκατάστασης και βελτίωσης του υφιστάμενου αγροτικού δρόμου, ο οποίος ξεκινά από το χωριό Επισκοπή Κάτω Χωριού και καταλήγει στην κορυφογραμμή Σμαϊλόγγοσι, υλοποιήθηκαν χωρίς την απαιτούμενη έγκριση από πλευράς ΥΠΠΟΑ, σύμφωνα με το άρθρο 10 και 12 του ν. 3028/2002 (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/249286/174692/4954/2779/18.6.2020 Απόφαση). Σε σχέση με τη διατήρηση του ως άνω δρόμου για λόγους ασφάλειας του δικτύου και εξυπηρέτησης της τοπικής κοινότητας, το Συμβούλιο γνωμοδότησε ότι «δεν υπάρχει κατ' αρχάς αντίρρηση, εφόσον εξασφαλιστούν οι σχετικές εγκρίσεις που απαιτούνται, καθώς δεν διαπιστώνεται καταστροφή αρχαιοτήτων ή βλάβη στις υφιστάμενες αρχαιολογικές θέσεις και το περιβάλλον του αρχαιολογικού χώρου Ισθμού Ιεράπετρας, σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 12 του ν. 3028/2002. Επίσης, το εν λόγω έργο δεν εμπίπτει στους περιορισμούς της υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/462079/329995/5050/25-9-2018 Απόφασης, η οποία αφορά αποκλειστικά στη χωροθέτηση και εγκατάσταση του αιολικού σταθμού εντός του ορισμένου πολυγώνου, όπου δύνανται να συνεχιστούν οι εργασίες συναρμολόγησης των Α/Γ και ολοκλήρωσης της εγκατάστασης του αιολικού σταθμού».

Από τα ανωτέρω είναι πρόδηλο, ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ ακολούθησαν την κατά νόμον οριζόμενη διαδικασία κατά τον χειρισμό της υπόθεσης, λαμβάνοντας υπόψη τις δεσμεύσεις που προκύπτουν από την αρχαιολογική νομοθεσία και τις σχετικές με την υπόθεση γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων Συμβουλίων.

Επισυνάπτεται ακριβές αντίγραφο των Πρακτικών της υπ' αρ. 12/2-6-2020 (θέμα 13ο) Συνεδρίασης του ΚΑΣ, με θέμα: Ιεραρχική προσφυγή της εταιρείας «Κ. Ι. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.- ΑΝΑΤΟΛΙΩΤΑΚΗΣ Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία Εκμετάλλευσης Αιολικής Ενέργειας» κατά της υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/233223/162292/ 2261/ 22.5.2020 Απόφασης της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου με θέμα: «Μη έγκριση αιτήματος αποκατάστασης και βελτίωσης βατότητας υφιστάμενου δρόμου προς την κορυφογραμμή 'Σμαϊλόγγοσι', Δ.Δ. Κάτω Χωριού, Δήμου Ιεράπετρας, Π.Ε. Λασιθίου».

Συνημ.: Ακριβές αντίγραφο των Πρακτικών της υπ' αρ. 12/2-6-2020 (θέμα 13ο) Συνεδρίασης του ΚΑΣ.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Πίνακας Αποδεκτών:

1. Βουλευτή κ. Μανώλη Θραψανιώτης
2. Βουλευτή κ. Τρύφωνα Αλεξιάδη
3. Βουλευτή κα Δώρα Αυγέρη
4. Βουλευτή κ. Σωκράτη Βαρδάκη
5. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Ζουράρι
6. Βουλευτή κ. Νικόλαο Ηγουμενίδη
7. Βουλευτή κα Ευφροσύνη Καρασαρλίδου
8. Βουλευτή κα Νίνα Κασιμάτη
9. Βουλευτή κ. Σπύρο Λάππα
10. Βουλευτή κα Κυριακή Μάλαμα
11. Βουλευτή κ. Χαράλαμπο Μαμουλάκη
12. Βουλευτή κ. Κώστα Μάρκου
13. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μεϊκόπουλο
14. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Μπάρκα
15. Βουλευτή κα Αικατερίνη Νοτοπούλου
16. Βουλευτή κ. Ανδρέα Ξανθό
17. Βουλευτή κ. Αθανάσιο Παπαδόπουλο
18. Βουλευτή κ. Παύλο Πολάκη
19. Βουλευτή κα Παναγιού Πούλου
20. Βουλευτή κ. Γιάννη Ραγκούση
21. Βουλευτή κ. Παναγιώτη Σκουρολιάκο
22. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Τριανταφυλλίδη
23. Βουλευτή κ. Σωκράτη Φάμελλο
24. Βουλευτή κ. Νίκο Φίλη
25. Βουλευτή κα Ραλλία Χρηστίδου

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΕΦΑ Λασιθίου

Ακριβές Αντίγραφο

Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικού Έργου και Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ ΔΗΜΗΤΗΡ-ΕΛΕΝΗ